

LV

LV

LV

EIROPAS KOPIENU KOMISIJA

Briselē, 8.4.2009
COM(2009) 126 galīgā redakcija

2009/0054 (COD)

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES DIREKTĪVA

par maksājumu kavējumu novēršanu komercdarījumos

(Pārstrādāta redakcija)

Mazās uzņēmējdarbības akta īstenošana

{SEC(2009) 315}

{SEC(2009) 316}

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

• Priekšlikuma pamatojums un mērķi

Daudzi maksājumi komercdarījumos starp uzņēmumiem vai starp uzņēmumiem un publiskām iestādēm tiek veikti ilgu laiku pēc pakalpojumu sniegšanas un bieži vēlāk, nekā to paredz vienošanās vai vispārēji tirdzniecības nosacījumi. Šāda prakse apdraud uzņēmumu likvīdos aktīvus un apgrūtina uzņēmumu finanšu pārvaldību. Maksājumu kavējumi ietekmē uzņēmumu, jo īpaši MVU, konkurētspēju un dzīvotspēju. Maksājumu kavējumi turklāt nelabvēlīgi ietekmē iekšējos Kopienas komercdarījumus. Maksājumu kavējumi var izraisīt citādi dzīvotspējīgu uzņēmumu bankrotu, turklāt sliktākajā gadījumā arī bankrotu sēriju piegādes ķēdē. Ekonomikas lejupslīdes laikā, kad finansējums ir grūti pieejams, šis risks ievērojami palielinās. Zināmas pazīmes jau liecina, ka, pašreizējai ekonomikas krīzei vēršoties plašumā, tas jau notiek, tāpēc vajadzīga spēcīga politiska reakcija.

Mazās uzņēmējdarbības aktā [COM(2008)394] uzsvērts, ka ES ekonomikas konkurētspējai ļoti svarīgi ir MVU un ka viena no galvenajiem MVU risinājumiem ir efektīva piekļuve finansējumam un nepieciešamība labāk izmantot vienotā tirgus piedāvātas iespējas. Eiropas ekonomikas atveseļošanas plānā [COM(2008)800] uzsvērts, ka ekonomikas lejupslīdes laikā investīciju, izaugsmes un nodarbinātības priekšnosacījums ir pietiekama piekļuve finansējumam par pieņemamu cenu, un ES un dalībvalstis aicinātas nodrošināt, lai publiskās iestādes mēneša laikā samaksātu rēķinus par piegādātajām precēm un sniegtajiem pakalpojumiem.

Publiskās iestādes, kas kavē maksājumus, grauj uzticību politikai, un šāda prakse ir pretrunā atzītajiem politikas mērķiem nodrošināt stabilus un paredzamus darbības apstākļus uzņēmumiem un veicināt izaugsmi un nodarbinātību. Ņemot vērā, cik svarīgi Eiropas Savienībā ir publiskie iepirkumi (vairāk nekā 1,943 miljardi euro gadā), publisko iestāžu pieļautie maksājumu kavējumi ļoti negatīvi ietekmē uzņēmumus, jo īpaši MVU. Publiskās iestādes nesaskaras ar tādiem pašiem finansējuma ierobežojumiem kā uzņēmumi, un tās var izvairīties no maksājumu kavējumiem. Tāpēc maksājumu kavējumu gadījumā jānosaka tām stingrākas sankcijas. Turklāt attieksme pret maksājumiem ES atšķiras, tas var atturēt uzņēmumus no dalības publiskajos konkursos, ne vien traucējot konkurenci un apdraudot iekšējā tirgus darbību, bet arī samazinot publisko iestāžu spēju izlietot nodokļu maksātāju naudu vislietderīgākajā veidā.

Tādējādi šā priekšlikuma mērķis ir uzlabot naudas plūsmu darījumos Eiropā — tas ir īpaši svarīgi ekonomikas lejupslīdes laikā. Vēl viens mērķis ir atvieglot iekšējā tirgus pareizu darbību, likvidējot attiecīgos šķēršļus pārrobežu komercdarījumiem.

Šie mērķi sasniedzami, nodrošinot kreditoriem instrumentus, ar ko pilnībā un efektīvi izmantot savas tiesības maksājumu kavējumu gadījumā, un nosakot publiskās pārvaldes iestādēm pasākumus, kas tās efektīvi atturētu no maksājumu kavēšanas.

- **Vispārējais konteksts**

Eiropas Savienībā lielāko daļu preču piegādā un lielāko daļu pakalpojumu sniedz uzņēmumi uzņēmumiem un publiskām iestādēm ar atliktas samaksas noteikumiem, tādējādi piegādātājs dod klientam laiku samaksai. Par šo laiku puses vienojas, piegādātājs to ieraksta rēķinā, vai arī tas tiek noteikts tiesību aktos. Piegādātājs rēķinās, ka vēlākais šā laika beigās saņems maksājumu par piegādātajām precēm vai sniegtajiem pakalpojumiem. Ja maksājums izdarīts pēc šā laika, to uzskata par maksājuma kavējumu.

Lai komercdarījumos starp uzņēmumiem un starp uzņēmumiem un publiskām iestādēm novērstu maksājumu kavējumus, tika pieņemta Direktīva 2000/35/EK. Cita starpa tajā noteikts, ka par maksājumu kavējumu var iekasēt likumiskos procentus, ja maksājums netiek veikts līgumā vai likumā noteiktā termiņā.

Milzum daudz pierādījumu liecina, ka Eiropas Savienībā komercdarījumos joprojām raksturīga problēma ir maksājumu kavējumi, kaut arī Direktīva 2000/35/EK ir stājusies spēkā. Turklāt vairākās dalībvalstīs ir arī pierādījumu, ka maksājumu laiki darījumos ar publiskām iestādēm ir nepamatoti gari. Abas problēmas nopietni kaitē veselīgai darījumu videi un vienotā tirgus darbībai, un ekonomikas lejupslīdes laikā tās samilst vēl vairāk. Maksājumu kavējumu un ar tiem saistītās daudzu kreditoru pasīvās attieksmes iemesli komercdarījumos atšķiras un ir savstarpēji saistīti.

1. Tirgus struktūra. Konkurences intensitāte tirgū, tirgus dalībnieku ietekme tirgū un ar to saistītās bažas sabojāt tirdzniecības sakarus ar klientiem ir svarīgi faktori, kas izšķir, vai kreditori pieņem vai noraida maksājumu kavējumus un vai debitori tiecas panākt tirdzniecības aizdevuma termiņa pagarinājumu.

2. Mainīgi makroekonomikas apstākļi. Uzņēmumiem kavējoties samaksāt rēķinus, lejupslīde ekonomikas ciklā varētu izraisīt vairāk maksājumu kavējumu. Maksājumu kavējumu sekas ir jo nopietnākas ekonomikas lejupslīdes laikā, jo alternatīvu finansējumu iegūt ir grūtāk.

3. Finansējuma pieejamība un budžeta ierobežojumi. Kredītu pieejamība, monetārā politika, kredītinformācijas plūsma un būtība, uzņēmuma likviditāte un finanšu resursu pieejamība no bankām arī var ietekmēt maksājumu kavējumus, jo īpaši uzņēmumiem, kam banku kredīts aizstāj piegādātāja kredītu. Daudzi debitoruzņēmumi uzskata, ka maksājuma kavējums ir efektīvs un lēts veids, kā finansēt pašu uzņēmumu un darbības. Arī publiskās iestādes, kavējot maksājumus kreditoriem, var viegli (bet nepamatoti) pārvarēt budžeta ierobežojumus, proti, pārcelt maksājumus uz nākamo budžeta periodu.

4. Svarīgi faktori, lai izvairītos no maksājumu kavējumiem, ir debitoru (tostarp publisko iestāžu) finanšu pārvaldības prakse, kreditoru kredītu pārvaldības prakse, produktu un pakalpojumu kvalitāte un pēcpārdošanas pakalpojumi.

5. Efektīvu aizsardzības līdzekļu neesība. Kaut arī ir spēkā Direktīva 2000/35/EK, daudzi uzņēmumi, jo īpaši MVU, neiekasē procentus gadījumos, kad tiem ir tiesības to darīt, savukārt tas mazina debitoru motivāciju laikus samaksāt rēķinus. Dažiem kreditoriem finanšu ieguvumu neatsver izmaksas, kas saistītas ar rīcību maksājumu kavējumu gadījumos. Daudzos gadījumos nevar piedzīt izmaksas, kas saistītas ar

papildu dokumentu sagatavošanu. Sankcijas pret klientiem, kas kavē maksājumus, vai procentu iekasēšana par maksājumu kavējumu ir saistītas ar administratīvām izmaksām, no kurām uzņēmumi vēlas izvairīties. Turklāt nav skaidri vairāki būtiski direktīvas noteikumi, vai arī tie ir grūti īstenojami praksē.

Kaut arī Direktīvai 2000/35/EK ir daži trūkumi, galvenie priekšstatī par maksājuma kavējuma procentiem, īpašumtiesību saglabāšanu un bezstrīdus prasību piedziņas procedūrām ir plaši pieņemti pamatpīlari, uz kuriem balstās maksājumu kavējumu novēršanas regulējums. Tomēr, kaut arī pēdējā laikā bijuši daži uzlabojumi, maksājumu kavējumi vēl aizvien ir plaši izplatīta problēma Eiropas Savienībā, kur publiskās iestādes vairākās dalībvalstīs piekopj īpaši aplamu maksājumu praksi. Tas vēl aizvien negatīvi ietekmē iekšējā tirgus darbību, un, iespējams, nopietni apdraud uzņēmumu izdzīvošanu ekonomikas krīzes laikā. Tāpēc, vienlaikus saglabājot direktīvas galvenos elementus, ir svarīgi ieviest papildu instrumentus, kā mazināt maksājumu kavējumu skaitu komercdarījumos, saīsināt maksājumu laiku publiskām iestādēm un ievērojami pastiprināt stimulus publiskām iestādēm samaksāt rēķinus laikā, proti, ir jāpārstrādā direktīva un jāietver vienotā dokumentā direktīvā izdarītie būtiskie grozījumi un nemainītie noteikumi. Šis priekšlikums paredz aizstāt un atcelt Direktīvu 2000/35/EK. Kad to pieņems likumdevējs, Komisija, pats par sevi saprotams, to ņems vērā plānotajā Finanšu regulas un tās īstenošanas noteikumu pārskatīšanā (2010. gadā).

Pa to laiku, tā kā finanšu noteikumu pārskatīšana, ko veic likumdevējs, ir ilgstošs process, Komisija pieņēma paziņojumu¹, kurā tās dienestiem doti norādījumi nekavējoties īstenot pasākumu kopumu, kuru mērķis ir racionalizēt finanšu noteikumus un paātrināt budžeta izpildi, lai palīdzētu atveseļot ekonomiku, jo īpaši uzlabojot savu maksājumu praksi un izvirzot mērķus maksājumu termiņu samazināšanai.

- **Spēkā esošie noteikumi priekšlikuma jomā**

Vienīgie spēkā esošie noteikumi ir Direktīva 2000/35/EK, kuru ar šo priekšlikumu pārstrādā.

- **Saderība ar pārējiem ES politikas virzieniem un mērķiem**

Šis priekšlikums ir Lisabonas izaugsmes un nodarbinātības programmas sastāvdaļa un īsteno Mazas uzņēmējdarbības aktu [COM(2008)394] un Komisijas paziņojumu par Eiropas ekonomikas atveseļošanas plānu [COM(2008)800].

2. **APSPRIEŠANĀS AR IEINTERESĒTAJĀM PERSONĀM UN IETEKMES NOVĒRTĒJUMS**

- **Apspriešanās ar ieinteresētajām personām**

Apspriešanās metodes, galvenās mērķnozāres un vispārīgs respondentu raksturojums

Vispārējā sabiedriska apspriešanās, izmantojot iniciatīvu interaktīvai politikas veidošanai *IPM* (Jūsu balss Eiropā), notika apspriešanās ar ieinteresētajām personām.

¹ SEC(2009)477 galīgā redakcija, 2009. gada 8. aprīlis.

Apspriešanās notika arī ar Eiropas Biznesa testa paneli (EBTP).

Atbilžu kopsavilkums un tas, kā tās nemtas vērā

Lielākā daļa respondentu uzskata, ka pašreizējā likumiskā likme, kas noteikta direktīvā, ir pienācīga. Tomēr pārsvarā respondenti rosināja Komisiju drīzāk sākt lietderīgu un efektīvu aizsardzības līdzekļu izmantošanu attiecībā uz maksājumu kavējumiem un nostiprināt pārstāvju organizāciju lomu. Saņemtās atbildes bija ļoti svarīgs ietekmes novērtējuma elements.

Atklāta apspriešana notika internetā no 2008. gada 19. maija līdz 2008. gada 31. augustam. Komisija saņēma 510 atbildes. Rezultāti pieejami http://ec.europa.eu/enterprise/regulation/late_payments/index.htm.

- **Ekspertu atzinumu pieprasīšana un izmantošana**

Neatkarīgu ekspertu atzinums nebija vajadzīgs.

- **Ietekmes novērtējums**

Ietekmes novērtējums un tā kopsavilkums sniedz pārskatu par dažādiem risinājumiem.

Lietderīguma, efektivitātes un saskaņotības kritērijiem atbilst vienīgi 3.a/2. risinājums (leģislatīvs — maksājumu laika harmonizācija attiecībā uz maksājumiem, ko izdara publiskas iestādes uzņēmumiem), 3. c risinājums (leģislatīvs — 5 euro sliekšņa atcelšana), 3.d risinājums (leģislatīvs — “maksas par maksājuma kavējumu” ieviešana) un 3.e risinājums (leģislatīvs — “kompensācijas par maksājuma kavējumu” ieviešana). Tāpēc šie 4. risinājumi ir šā priekšlikuma pamats.

Komisija veica ietekmes novērtējumu, kas minēts darba programmā, kuras ziņojums ir pieejams http://ec.europa.eu/enterprise/regulation/late_payments/index.htm.

3. PRIEKŠLIKUMA JURIDISKIE ASPEKTI

- **Ierosināto pasākumu kopsavilkums**

Direktīvas 2000/35/EK pārstrādātās redakcijas mērķis ir panākt, lai, ieviešot tiesības piedzīt administratīvās izmaksas un saņemt kompensāciju par iekšējām izmaksām, kas radušās maksājumu kavējumu dēļ darījumos starp uzņēmumiem, aizsardzības līdzekļi pret maksājumu kavējumiem kļūtu lietderīgāki un efektīvāki. Attiecībā uz publiskajām iestādēm priekšlikuma mērķis ir saīsināt maksājumu laiku, harmonizējot laiku, kurā publiskām iestādēm jāizdara maksājumi uzņēmumiem, un mazināt stimulus kavēt maksājumus, papildus procentiem par maksājuma kavējumu un piedziņas izmaksu kompensācijai iekasējot vienotas likmes kompensāciju no pirmās kavējuma dienas 5 % apmērā no rēķina summas. Visbeidzot ar priekšlikumu paredzēts atcelt iespēju izslēgt prasības par procentu maksājumiem, kas ir mazāki par 5 euro.

- **Juridiskais pamats**

EK līguma 95. pants.

- **Subsidiaritātes princips**

Subsidiaritātes principu piemēro, ciktāl priekšlikums nav Kopienas ekskluzīvā kompetencē.

Priekšlikuma mērķus nevar pietiekami labi sasniegt atsevišķās dalībvalstīs šādu iemeslu dēļ.

Pirms Direktīvas 2000/35/EK īstenošanas, kad nebija Kopienas tiesību aktu šajā jomā, maksājumu kavējumi komercdarījumos bija būtisks kavēklis Kopienas iekšējai tirdzniecībai.

Tādējādi, ja nav valsts noteikumu, kas vērstos pret maksājumu kavējumiem, vai ja tie nav efektīvi, tad netaisnīgi tiek aizsargāti iekšzemes tirgus dalībnieki salīdzinājumā ar precēm un pakalpojumiem no citām dalībvalstīm. Tas, ka dalībvalstis nespēj likvidēt šķēršļus citu dalībvalstu izcelsmes preču vai pakalpojumu brīvai aprītei, ko izraisījuši valsts iestāžu vai uzņēmumu pieļauti maksājumu kavējumi, nodara tādu pašu kaitējumu Kopienas iekšējai tirdzniecībai kā tiesību akts, kas ierobežo tirdzniecību. Turklāt publisko iestāžu attieksme pret maksājumiem ES atšķiras, un tas var atturēt uzņēmumus no dalības publiskajos konkursos, ne vien traucējot konkurenci un apdraudot iekšējā tirgus darbību, bet arī samazinot publisko iestāžu spēju izlietot nodokļu maksātāju naudu vislietderīgākajā veidā.

Rīkojoties Kopienas līmenī, priekšlikuma mērķus var sasniegt labāk šādu iemeslu dēļ.

Mērķi nodrošināt iekšējā tirgus darbību, samazinot šķēršļus ES iekšējai tirdzniecībai, kuru cēlonis ir maksājumu kavējumi, nevar pietiekami labi sasniegt atsevišķās dalībvalstīs vai ar Direktīvu 2000/35/EK. Tāpēc saskaņā ar subsidiaritātes principu problēmas mēroga un iedarbības dēļ šķīta lietderīgi to sasniegt Kopienas līmenī.

Aptaujājot ieinteresētās personas un apspriežoties ar tām, atklājās, ka, lai samazinātu maksājumu kavējumus komercdarījumos, jārikojas ES līmenī, pārstrādājot Direktīvu 2000/35/EK. Pieejamie dati liecina, ka lielākā daļa uzņēmumu uzskata, ka, pārdodot preces un pakalpojumus uzņēmumiem un iestādēm citā dalībvalstī, maksājumu kavējumu iespējamība ir lielāka. Papildus citiem iemesliem maksājumu kavējumu riska dēļ uzņēmumi ne labprāt pārdod preces un pakalpojumus citās dalībvalstīs, jo tādējādi palielinās nenoteiktība un darījumu izmaksas. Tādā gadījumā vienpusīgās informācijas dēļ, nedrošās tirgus pozīcijas dēļ un to klientu maksātspējas dēļ, kuri reģistrēti ārpus iekšzemes tirgus, darījumu izmaksas ir lielākas. Daudziem debitoriem risks sabojāt reputāciju, kavējot maksājumus, ir daudz mazāks, ja kreditors reģistrēts citā dalībvalstī, jo attālums mazina reputācijai nodarīto kaitējumu. Turklāt tirdzniecība pāri valsts robežām palielina izmaksas, kas saistītas ar tirdzniecības kredīta piedāvāšanu, jo atšķiras valoda, jurisdikcija un maksātspējas datu pieejamība un tādējādi palielinās uzraudzības izmaksas, savukārt iespējas veiksmīgi piedzīt maksājumus, ir mazākas. Iznākums ir tāds, ka pārrobežu tirdzniecībā bieži izmanto tirdzniecības kredīta apdrošināšanu un citus instrumentus, kas palīdz pārvaldīt tirdzniecības riskus. Šo instrumentu dēļ mazinās nenoteiktība par ienākumiem, bet to dēļ var mazināties ievērojama peļņas normas daļa, jo īpaši maziem uzņēmumiem.

Subsidiaritātes apsvērumu dēļ ietekmes novērtējuma procesā atteicās no vairākiem

neleģislatīviem risinājumiem — sīkāk tas raksturots ietekmes novērtējumā.

Tāpēc priekšlikums ir saskaņā ar subsidiaritātes principu.

- **Proporcionalitātes princips**

Priekšlikums ir saskaņā ar proporcionalitātes principu šādu iemeslu dēļ.

³³¹ Direktīva tirgus dalībniekiem paliek fakultatīvs instruments, jo tā neuzliek pienākumu pieprasīt procentus par maksājuma kavējumu vai kompensāciju par piedziņas izmaksām. Turklāt saskaņā ar tirgus dalībnieku līgumslēgšanas brīvības principu priekšlikums neliedz uzņēmumiem līgumā vienoties par citādiem maksājuma noteikumiem, ieskaitot maksājuma laiku darījumos starp uzņēmumiem un izņēmuma gadījumos arī publiskām iestādēm un uzņēmumiem. Priekšlikumā paredzēta arī pietiekama elastība, lai dalībvalstis varētu transponēt direktīvu, ņemot vērā ekonomikas un tirdzniecības apstākļus to teritorijā. Turklāt priekšlikums neietekmē iespējamību, ka dalībvalstīs paliek spēkā vai stājas spēkā noteikumi, kas ir labvēlīgāki kreditoram nekā šīs direktīvas izpildei vajadzīgie noteikumi.

Šis priekšlikums tirgus dalībniekiem neparedz jaunu administratīvu slogu. Finanšu slogs, kas izriet no jaunajiem pienākumiem, kas saistīti ar piedziņas izmaksu atmaksāšanas pieprasīšanu, būs proporcionāls uzņēmumu maksājumu praksei. Ietekme uz valsts iestāžu budžetu būs proporcionāla to spējai nodrošināt atbilstību direktīvas noteikumiem.

- **Juridisko instrumentu izvēle**

Ierosinātais instruments — direktīva.

Citi instrumenti nebūtu piemēroti šādu iemeslu dēļ.

Šis ir priekšlikums spēkā esošas direktīvas pārstrādātai redakcijai — tā tad dalībvalstīm ir liela rīcības brīvība, tāpēc, lai sasniegtu ierosinātos mērķus, alternatīvi risinājumi nebūtu pietiekami.

4. IETEKME UZ BUDŽETU

Ietekme uz budžetu saistīta tikai ar administratīvajiem izdevumiem.

5. PAPILDU INFORMĀCIJA

- **Vienkāršošana**

Priekšlikums paredz tiesību aktu vienkāršošanu.

Lai izslēgtu dažādas interpretācijas, direktīvas pamatterminu definīcijas ir paplašinātas un pārgrupētas. Neskaidrie noteikumi par kreditoru tiesībām ir vai nu svītroti, vai pilnībā pārstrādāti tā, lai tirgus dalībnieki precīzi zinātu savas tiesības, kas izriet no direktīvas. Vēl viens vienkāršošanas elements ir vispārējs pienākums nodrošināt pārredzamību, ko nosaka dalībvalstīm. Visbeidzot neskaidro jēdzienu “piedziņas

izmaksas” aizstāj ar jaunu sistēmu, kuras pamatā ir noteikta iekšējo piedziņas izmaksu summa.

Priekšlikums ir ietverts Komisijas pastāvīgajā programmā *acquis communautaire* atjaunināšanai un vienkāršošanai un Komisijas darba un likumdošanas programmā ar numuru 2009/ENTR/006.

- **Spēkā esošo tiesību aktu atcelšana**

Pieņemot priekšlikumu, tiks atcelti spēkā esoši tiesību akti.

- **Pārbaudes/pārskatīšanas/darbības beigšanas klauzula**

Priekšlikumā ir ietverta pārbaudes klauzula.

- **Pārstrādāšana**

Priekšlikumā paredzēta teksta pārstrādāšana.

- **Atbilstības tabula**

Dalībvalstīm jāpaziņo Komisijai to valsts noteikumu teksts, ar kuriem transponē direktīvu, kā arī jāiesniedz minēto noteikumu un šīs direktīvas atbilstības tabula.

- **Eiropas Ekonomikas zona**

Ierosinātais tiesību akts attiecas uz EEZ jautājumiem, tāpēc tas jāattiecina uz Eiropas Ekonomikas zonu.

570

- **Sīkāks priekšlikuma skaidrojums**

Pēc būtības netiek mainīti Direktīvas 2000/35/EK noteikumi par tās darbības jomu (priekšlikuma 1. pants), procentiem maksājumu kavējumu gadījumā (3. pants), īpašumtiesību saglabāšanu (8. pants) un bezstrīdus prasību piedziņas procedūrām (9. pants). Atšķirīgās definīcijas un jēdzieni ir racionalizēti un apkopoti 2. pantā.

Iemesli, kāpēc ierosināti citi būtiski grozījumi, ir šādi.

Ar 1. panta 2. punktu tiek likvidēta iespējamība, ka dalībvalstis varētu izslēgt prasības par procentu maksājumiem, kas ir mazāki par 5 euro. Tas jo īpaši MVU mazinās šķēršļus pieprasīt procentus par maksājumu kavējumiem, arī mazākos darījumos, kur procentu summa ir niecīga.

Priekšlikuma 4. pantā precizēts, ka attiecībā uz maksājumu kavējumiem kreditoriem būs tiesības saņemt iekšējo piedziņas izmaksu summu, kas saistīta ar kavētā maksājuma summu. Tam ir divi mērķi: pirmkārt, kreditors spēs piedzīt savas iekšējās administratīvās izmaksas, kas saistītas ar maksājuma kavējumu un, otrkārt, kopā ar likumiskajiem procentiem tas atturēs debitorus kavēt maksājumus.

Priekšlikuma 5. pants attiecas uz publisko iestāžu pieļautiem maksājumu kavējumiem — komercdarījumu rēķini, kas saistīti ar preču piegādi vai pakalpojumu sniegšanu, tām parasti būs jāsamaksā 30 dienu laikā. Kad šis laiks beigsies, kreditoram

papildus procentiem par maksājuma kavējumu un piedziņas izmaksu kompensācijai principā būs tiesības saņemt kompensāciju 5 % apmērā no konkrētās summas. Ietekme uz valsts iestāžu budžetu būs proporcionāla to spējai nodrošināt atbilstību direktīvas noteikumiem. Turklāt gaidāmie publisko iestāžu maksājumu prakses uzlabojumi palīdzēs mazināt uzņēmumu bankrotu skaitu un tādējādi samazināt ar to saistītās sociālās izmaksas.

Priekšlikuma 6. pantā noteikti stingrāki noteikumi par redzami netaisnām līguma klauzulām. Minētajā pantā ir noteikums, kurā paredzēts par redzami netaisnu uzskatīt līguma noteikumu, kas izslēdz procentus par maksājuma kavējumu.

Priekšlikuma 7. pantā paredzēts, ka dalībvalstis nodrošina pilnīgu pārredzamību par tiesībām un pienākumiem, kas izriet no direktīvas, un jo īpaši publicēt likumisko procentu likmi. Šā pasākuma mērķis ir vispiemērotākajā veidā sniegt uzņēmumiem, jo īpaši MVU, praktisku informāciju, un tas nodrošinās to, ka uzņēmumi varēs vērsties pret debitoriem, kuri kavē maksājumus.

Priekšlikuma 10. pantā noteikta uzraudzības un novērtēšanas sistēma, kurā citas Eiropas iestādes un ieinteresētās personas varēs gūt ieskatu par faktisko direktīvas īstenošanu.

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES DIREKTĪVA

par maksājumu kavējumu novēršanu komercdarījumos

(Pārstrādāta redakcija)

(Dokuments attiecas uz EEZ)

↓ 2000/35/EK

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu, un jo īpaši tā 95. pantu,

ņemot vērā Komisijas priekšlikumu²,

ņemot vērā Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu³,

ņemot vērā Reģionu komitejas atzinumu⁴,

~~rīkojoties~~ saskaņā ar Līguma 251. pantā noteikto procedūru,

tā kā:

↓ jauns

- (1) Eiropas Parlamenta un Padomes 2000. gada 29. jūnija Direktīvā 2000/35/EK par maksājumu kavējumu novēršanu komercdarījumos⁵ jāizdara vairāki būtiski grozījumi. Skaidrības labad minētā direktīva būtu jāpārstrādā.
- (2) Vairumu preču un pakalpojumu iekšējā tirgū uzņēmumi piegādā citiem uzņēmumiem un publiskām iestādēm ar atliktas samaksas noteikumiem, tādējādi piegādātājs klientam rēķina apmaksai dod laiku, par ko puses vienojušās vai kas norādīts piegādātāja rēķinā, vai kas noteikts ar likumu.

² OV C [...], [...], [...]. lpp.

³ OV C [...], [...], [...]. lpp.

⁴ OV C [...], [...], [...]. lpp.

⁵ OV L 200, 8.8.2000., 35. lpp.

- (3) Daudzi maksājumi komercdarījumos starp tirgus dalībniekiem vai starp tirgus dalībniekiem un publiskām iestādēm tiek veikti vēlāk, nekā noteikts līgumā vai izklāstīts vispārējos tirdzniecības nosacījumos. Lai gan preces ir piegādātas vai pakalpojumi sniegti, daudzi ar tiem saistītie rēķini tiek maksāti, ievērojami kavējot termiņu. Šādi maksājumu kavējumi nelabvēlīgi ietekmē likvidos aktīvus un apgrūtina uzņēmumu finanšu pārvaldību. Tie ietekmē arī uzņēmumu konkurētspēju un rentabilitāti, ja kreditoram maksājuma kavējuma dēļ ir nepieciešams ārējs finansējums. Ekonomikas lejupslīdes laikā šis risks ievērojami palielinās, jo finansējuma pieejamība ir apgrūtināta.
- (4) Tiesiska aizstāvība pret maksājumu kavējumiem jau ir vienkāršota ar Padomes 2000. gada 22. decembra Regulu (EK) Nr. 44/2001 par jurisdikciju un spriedumu atzīšanu un izpildi civillietās un komercietās⁶, Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 21. aprīļa Regulu (EK) Nr. 805/2004, ar ko izveido Eiropas izpildes rīkojumu neapstrīdētiem prasījumiem⁷, Eiropas Parlamenta un Padomes 2006. gada 12. decembra Regulu (EK) Nr. 1896/2006, ar ko izveido Eiropas maksājuma rīkojuma procedūru⁸ un Eiropas Parlamenta un Padomes 2007. gada 11. jūlija Regulu (EK) Nr. 861/2007, ar ko izveido Eiropas procedūru maza apmēra prasībām⁹. Lai novērstu maksājumu kavējumus komercdarījumos, vēl ir jāpieņem papildu noteikumi.

↓ 2000/35/EK, 1. apsvēruma
(pielāgots)

- ~~(1) Rezolūcijā par integrētu programmu par labu maziem un vidējiem uzņēmumiem un amatniecības sektoram¹⁰ Eiropas Parlaments ir lūdzis Komisiju iesniegt priekšlikumus, lai risinātu kavētu maksājumu problēmu.~~

↓ 2000/35/EK, 2. apsvēruma
(pielāgots)

- ~~(2) Komisija 1995. gada 12. maijā ir pieņēmusi ieteikumu par maksājumu laikiem komercdarījumos¹¹.~~

↓ 2000/35/EK, 3. apsvēruma
(pielāgots)

- ~~(3) Rezolūcijā par Komisijas ieteikumu attiecībā uz maksājumu laikiem¹² Eiropas Parlaments ir aicinājis Komisiju apsvērt tās ieteikuma pārveidošanu Padomes direktīvas priekšlikumā, kas jāiesniedz iespējami drīz.~~

⁶ OV L 12, 16.1.2001., 1. lpp.

⁷ OV L 143, 30.4.2004., 15. lpp.

⁸ OV L 399, 30.12.2006., 1. lpp.

⁹ OV L 199, 31.7.2007., 1. lpp.

¹⁰ ~~OV C323, 21.11.1994., 19. lpp.~~

¹¹ ~~OV L127, 10.6.1995., 19. lpp.~~

↓ 2000/35/EK, 4. apsvērums
(pielāgots)

~~(4) Ekonomikas un sociālo lietu komiteja 1997. gada 29. maijā ir pieņēmusi atzinumu par Komisijas Zaļo grāmatu par publisko iepirkumu Eiropas Savienībā: Pētījumi par turpmāko virzību¹².~~

↓ 2000/35/EK, 5. apsvērums
(pielāgots)

~~(5) Komisija 1997. gada 4. jūnijā ir publicējusi vienotā tirgus darbības plānu, kurā uzsvērts, ka kavēti maksājumi ir arvien lielāks šķērslis vienotā tirgus panākumiem.~~

↓ 2000/35/EK, 6. apsvērums
(pielāgots)

~~(6) Komisija 1997. gada 17. jūlijā ir publicējusi ziņojumu par kavētiem maksājumiem komercdarījumos¹⁴, kurā apkopota Komisijas 1995. gada 12. maija ieteikuma ietekme.~~

↓ 2000/35/EK, 7. apsvērums

~~(7) Pārmērīgi ilgu maksājumu laiku un kavētu maksājumu dēļ uzņēmumiem, jo īpaši maziem un vidējiem uzņēmumiem, ir ievērojamas administratīvas un finanšu grūtības. Turklāt šīs problēmas ir viens no galvenajiem maksātnespējas iemesliem, un tās apdraud uzņēmumu dzīvotspēju un rada daudzu darbavietu zudumu.~~

↓ 2000/35/EK, 8. apsvērums
(pielāgots)

~~(8) Dažās dalībvalstīs līgumos paredzamie maksājumu laiki ievērojami atšķiras no Kopienas vidējā lieluma.~~

↓ 2000/35/EK, 9. apsvērums
(pielāgots)

~~(9) Atšķirības starp maksājumu noteikumiem un praksi dalībvalstīs ir šķērslis iekšējā tirgus pareizai darbībai.~~

¹² ~~OV C211, 22.7.1996., 43. lpp.~~

¹³ ~~OV C287, 22.9.1997., 92. lpp.~~

¹⁴ ~~OV C216, 17.7.1997., 10. lpp.~~

↓ 2000/35/EK, 10. apsvērums
(pielāgots)

- (5) ~~Tā sekas ir ievērojami dalībvalstu komercdarījumu ierobežojumi. Tas ir pretrunā Līguma 14. pantam, jo uzņēmējiem jābūt iespējai būtu jādod iespēja~~ nodarboties ar komercdarbību visā iekšējā tirgū saskaņā ar nosacījumiem, kas nodrošina, lai pārrobežu darījumi nebūtu saistīti ar lielāku risku kā pārdošana valsts iekšienē. Rastos konkurences traucējumi, ja valsts iekšējos un pārrobežu darījumos piemērotu būtiski atšķirīgus noteikumus.

↓ 2000/35/EK, 11. apsvērums
(pielāgots)

- ~~(11) (11) Jaunākā statistika norāda, ka daudzās dalībvalstīs kavēto maksājumu problēma nav uzlabojusies, labākajā gadījumā, kopš ieteikumu pieņemšanas 1995. gada 12. maijā.~~

↓ jauns

- (6) Paziņojumā “Vispirms domāt par mazākajiem. Eiropas Mazās uzņēmējdarbības akts”¹⁵ Komisija uzsvēra, ka mazajiem un vidējiem uzņēmumiem (MVU) būtūjāuzlabo finansējuma pieejamība un jāveido savlaicīgiem maksājumiem komercdarījumos labvēlīga tiesiskā un uzņēmējdarbības vide.
- (7) Viena no Eiropas ekonomikas atveseļošanas plāna¹⁶ prioritārajām darbības jomām ir administratīvā sloga samazināšana un uzņēmējdarbības veicināšana, *inter alia*, likviditātes apsvērumu dēļ nodrošinot to, ka publiskās iestādes rēķinus, tai skaitā no MVU, par piegādēm un pakalpojumiem apmaksā viena mēneša laikā.

↓ 2000/35/EK, 12. apsvērums
(pielāgots)

- (8) ~~Kavētu maksājumu~~ Maksājumu kavējumu novēršanas mērķi iekšējā tirgū nevar apmierinoši sasniegt dalībvalstīs, kas darbojas atsevišķi, un tādēļ Kopiena to var sasniegt labāk. Šī direktīva nepārsniedz to, kas ir nepieciešams šā mērķa sasniegšanai. Šī direktīva tāpat kopumā atbilst subsidiaritātes principa un proporcionalitātes principa prasībām, kas noteiktas Līguma 5. pantā.

¹⁵ COM(2008)394.

¹⁶ COM(2008)800.

↓ 2000/35/EK, 13. apsvērum
(pielāgots)

- (9) Šī direktīvas darbības joma attiecas būtu jāattiecinā uz maksājumiem, ko veic kā atlīdzību komercdarījumos, un ~~tā nereglamentē~~ tai nebūtu jāreglamentē darījumi darījumus ar patērētājiem, procentu maksājumu ~~usi~~ saistībā ar citiem maksājumiem, t.i., maksājumu ~~usi~~ atbilstīgi tiesību aktiem par čekiem un pārvedu vekseliem, maksājumu ~~usi~~ zaudējumu kompensācijai, tai skaitā apdrošināšanas sabiedrību maksājumu ~~usi~~.

↓ 2000/35/EK, 22. apsvērum

- (10) Šai direktīvai būtu jāreglamentē visi komercdarījumi neatkarīgi no tā, vai tos veic starp privātiem vai publiskiem uzņēmumiem vai starp uzņēmumiem un valsts iestādēm, ņemot vērā faktu, ka valsts iestādes rīkojas ar ievērojamu maksājumu apjomu. Tādēļ būtu arī jāreglamentē visi komercdarījumi starp galvenajiem līgumslēdzējiem un viņu piegādātājiem un apakšuzņēmējiem.

↓ 2000/35/EK, 14. apsvērum

- (11) Fakts, ka šī direktīva attiecas uz brīvajām profesijām, nenozīmē, ka jomās, uz ko neattiecas šī direktīva, dalībvalstīm būtu jāizturas pret brīvo profesiju pārstāvjiem kā pret uzņēmumiem vai uzņēmējiem.

↓ 2000/35/EK, 16. apsvērum
(pielāgots)
⇒ jauns

- (12) Maksājuma kavējums ~~Kavēti maksājumi~~ ir līguma pārkāpums, kas ar zemām procentu likmēm kas zemās ⇒ vai nulles kavējuma procentu likmes un/vai atlīdzināšanas procedūras ilguma dēļ debitoriem vairumā dalībvalstu ir kļuvis finansiāli izdevīgs. ~~par kavētiem maksājumiem, un/vai ilgu atlīdzināšanas procedūru ir kļuvis pievilcīgs debitoriem vairumā dalībvalstu.~~ Lai šo tendenci pavērstu pretējā virzienā un nodrošinātu to, ka nelabvēlīgo seku dēļ maksājumu kavēšana nav izdevīga, ir nepieciešams izšķirīgs risinājums, ⇒ piemēram, padarot procentu piedzišanas aizliegumu par negodīgu līguma klauzulu un nodrošinot kompensācijas kreditoriem par radītajiem zaudējumiem. ~~Ir vajadzīgs izšķirīgs pavērsiens, tai skaitā kompensācijas kreditoriem par radītajiem zaudējumiem, lai mainītu šo tendenci pretējā virzienā un lai nodrošinātu, ka kavētu maksājumu sekas ir tādas, kas novērš kavētus maksājumus.~~

↓ jauns

- (13) Kopienas tiesību aktu konsekvences dēļ jēdziena “līgumslēdzēja iestāde” definīcija Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 31. marta Direktīvā 2004/18/EK par to, kā koordinēt būvdarbu valsts līgumu, piegādes valsts līgumu un pakalpojumu valsts līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanas procedūru¹⁷, būtu jāpiemēro arī attiecībā uz šo direktīvu.
- (14) Likumiskie procenti par maksājumu kavējumiem būtu jāaprēķina par katru kavējuma dienu kā vienkāršus procentus, saskaņā ar Padomes 1971. gada 3. jūnija Regulu (EK, Euratom) Nr. 1182/71, ar ko nosaka laikposmiem, datumiem un termiņiem piemērojamus noteikumus¹⁸.

↓ 2000/35/EK, 17. apsvērums
(pielāgots)
⇒ jauns

- (15) ⇒ Nepieciešama taisnīga kompensācija kreditoriem par maksājumu kavējumu piedziņas izmaksām, lai nodrošinātu, ka nelabvēlīgo seku dēļ maksājumu kavējumi nav izdevīgi. Piedziņas izmaksās būtu jāiekļauj arī saistītās administratīvās izmaksas un kompensācija par iekšējām izmaksām, kas radušās maksājuma kavējuma dēļ, un tām šajā direktīvā jāparedz minimāla vienotas likmes summa, ar ko var papildināt kavējuma procentus. ⇐ ~~☒~~ ☒ Būtu ~~☒~~ ☒ jāapsver ~~saprātīga~~ piedziņas izmaksu kompensācija, neskarot valstu noteikumus, saskaņā ar kuriem valsts tiesnesis var piešķirt kreditoram papildu atlīdzinājumu par zaudējumiem, ☒ kas saistīti ar debitora maksājuma kavējumu ~~☒ ko radījuši debitora kavētie maksājumi, ņemot vērā arī, ka radušās izmaksas jau var būt kompensētas ar kavēto maksājumu procentiem.~~

↓ jauns

- (16) Pētījumi liecina, ka publiskās iestādes komercdarījumu līgumos bieži nosaka maksājumu laiku, kas ievērojami pārsniedz 30 dienas. Tādēļ publisko iestāžu noslēgtajos iepirkuma līgumos būtu vispārīgi jānosaka, ka maksājuma laiks nedrīkst pārsniegt 30 dienas.
- (17) Maksājuma kavējums ir jo īpaši nevēlams gadījumā, ja debitors ir maksāspējīgs. Pētījumi liecina, ka publiskās iestādes rēķinus bieži apmaksā, ievērojami kavējot piemērojamo maksājuma laiku. Publiskās iestādes, iespējams, retāk saskaras ar finansējuma grūtībām, jo tām var būt pieejamas drošākas, uzticamākas un nepārtrauktākas ienākumu plūsmas nekā privātajiem uzņēmumiem. Vienlaikus to darbības mērķu sasniegšanu mazākā mērā nekā privātos uzņēmumus ietekmē stabila tirdzniecības sakaru veidošana. Tātad publiskām iestādēm var būt mazāks stimuls maksāt laikā. Turklāt daudzas publiskās iestādes finansējumu var iegūt ar daudz

¹⁷ OV L 134, 30.4.2004., 114. lpp.

¹⁸ OV L 124, 8.6.1971., 1. lpp.

izdevīgākiem nosacījumiem nekā privātie uzņēmumi. Tādēļ publisku iestāžu pieļauti maksājumu kavējumi ne tikai rada nepamatotas izmaksas privātiem uzņēmumiem, bet arī vispārēju neefektivitāti. Tādēļ ir atbilstīgi par publisko iestāžu pieļautiem maksājumu kavējumiem attiecīgi noteikt augstāku atturošu kompensāciju.

↓ 2000/35/EK, 18. apsvērums

~~(18) Šī direktīva ņem vērā līgumos paredzētus ilgos maksājumu laikus un jo īpaši to, ka pastāv dažas līgumu kategorijas, kurām ilgāki maksājumu laiki var būt pamatoti kopā ar brīvības slēgt līgumus ierobežojumiem vai lielāku procentu likmi.~~

↓ 2000/35/EK, 19. apsvērums
(pielāgots)
⇒ jauns

(18) Šai direktīvai būtu jāaizliedz iespēja ļaunprātīgi izmantot brīvību slēgt līgumus par ļaunu kreditoram. Ja līgums galvenokārt kalpo tam, lai nodrošinātu debitoram papildu likviditāti uz kreditora rēķina ⇒, piemēram, liedzot kreditoram iespēju par maksājumu kavējumiem piedzīt procentus vai maksājumu kavējumiem piemērot procentu likmi, kas ir ievērojami zemāka nekā direktīvā noteiktā likumiskā procentu likme, ⇐ vai ja galvenais līgumslēdzējs uzliek saviem piegādātājiem un apakšuzņēmējiem maksājumu noteikumus, kas nav attaisnojami, pamatojoties uz viņam pašam piešķirtajiem noteikumiem, tos var uzskatīt par faktoriem, kas veido šādu ļaunprātīgu izmantošanu. Šī direktīva ~~neietekmē~~ ⊗ nedrīkstētu ietekmēt ⊗ valstu noteikumus, kas attiecas uz līgumu slēgšanas veidu vai kas regulē līgumu tādu noteikumu spēkā esamību, kas ≠ kaitē debitoram.

↓ 2000/35/EK, 21. apsvērums

(19) Ir vēlams nodrošināt, lai kreditori varētu saglabāt īpašumtiesības uz nediskriminējoša pamata visā Kopienā, ja īpašumtiesību saglabāšanas klauzula ir spēkā saskaņā ar piemērojamiem valsts noteikumiem, kas atbilst starptautiskajām privāttiesībām.

↓ 2000/35/EK, 15. apsvērums

(20) Šī direktīva tikai definē terminu "izpildāms spriedums", bet nereglamentē dažādas šāda sprieduma piespiedu izpildes procedūras un nosacījumus, ar kuriem šāda sprieduma piespiedu izpildi var apturēt vai atlikt.

↓ 2000/35/EK, 20. apsvērums
(pielāgots)

- (21) ~~Kavētu maksājumu~~ Maksājumu kavējumu sekas var būt efektīvas, tikai ja ar tām kopā paredz atlīdzināšanas procedūras, kas ir ātras un kreditoram labvēlīgas. Atbilstīgi Līguma 12. pantā esošajam nediskriminēšanas principam šīm procedūrām vajadzētu būt jābūt pieejamām visiem Kopienā reģistrētiem kreditoriem.

↓ 2000/35/EK, 23. apsvērums
(pielāgots)
⇒ jauns

- (22) ⇒ Jānodrošina, lai bezstrīdus prasību piedziņas procedūras attiecībā uz maksājumu kavējumiem komercdarījumos būtu iespējams Šīs direktīvas 5. pants prasa bezstrīdus prasību piedziņas procedūru pabeigt īsā laikā, saskaņā ar valsts tiesību aktiem, bet neprasa dalībvalstīm pieņemt īpašu procedūru vai īpašā veidā grozīt esošās juridiskās procedūras,

↓ jauns

- (23) Pienākums transponēt šo direktīvu valsts tiesību aktos būtu jāattiecina uz tiem noteikumiem, kuri būtiski mainīti salīdzinājumā ar Direktīvu 2000/35/EK. Pienākums transponēt nemainītos noteikumus izriet no minētās direktīvas.

- (24) Šī direktīva nedrīkstētu skart dalībvalstu pienākumus attiecībā uz termiņiem Direktīvas 2000/35/EK transponēšanai valsts tiesību aktos un tās piemērošanai,

↓ 2000/35/EK

IR PIENĒMUŠI ŠO DIREKTĪVU.

1. pants

Piemērošanas joma

1. Šo direktīvu piemēro visiem maksājumiem, kas tiek veikti kā atlīdzība komercdarījumos.

↓ 2000/35/EK, 6. panta 3. punkts
(pielāgots)

32. Transponējot šo direktīvu, dalībvalstis var izslēgt neparedzēt:

- a) parādus, uz kuriem attiecas pret debitoru vērsts maksātnespējas process;
- b) līgumus, kas ir noslēgti pirms 2002. gada 8. augusta, ~~un~~
- e) ~~prasības par procentu maksājumiem, kas ir mazāki par EUR 5.~~

↓ 2000/35/EK (pielāgots)

2. pants

Definīcijas

Šajā direktīvā ☒ piemēro šādas definīcijas ☒ :

1.1) "komercdarījumi" ir darījumi starp uzņēmumiem vai starp uzņēmumiem un ~~valsts~~ ☒ publiskām ☒ iestādēm, kuri izraisa preču piegādi vai pakalpojumu sniegšanu par atlīdzību.

↓ 2000/35/EK (pielāgots)

⇒ jauns

2) "~~valsts~~ ☒ publiska ☒ iestāde" ir līgumslēdzēja iestāde, ~~vai struktūra~~, kas definēta ☒ Direktīvā 2004/18/EK; ☒ direktīvās par publisko iepirkumu (92/50/EEK¹⁹, 93/36/EEK²⁰, 93/37/EEK²¹ un 93/38/EEK²²),

3) "uzņēmums" ir organizācija, kas ⇒ nav publiska iestāde un ⇐ darbojas, veicot neatkarīgu saimniecisku vai profesionālu darbību, pat ja to veic viena persona;

2.4) "~~kavēts maksājums~~ ☒ maksājuma kavējums ☒" ⇒ ir maksājuma neveikšana 3. panta 2. punktā vai 5. panta 2. punktā noteiktajā maksājumu laikā. ⇐ ~~ir līgumā vai likumā noteiktā maksājumu laika pārsniegšana~~

↓ jauns

5) "kavējuma procenti" ir likumiskie procenti vai procenti, par kuriem uzņēmumi apspriedušies un vienojušies;

6) "likumiskie procenti" ir vienkārši procenti par maksājuma kavējumu, kuru likme atbilst vismaz septiņiem procentu punktiem virs pamatlikmes;

¹⁹ [OVL 209, 24.7.1992., 1. lpp.](#)

²⁰ [OVL 199, 9.8.1993., 1. lpp.](#)

²¹ [OVL 199, 9.8.1993., 54. lpp.](#)

²² [OVL 199, 9.8.1993., 84. lpp.](#)

7) "pamatlikme" ir viena no tālāk minētām likmēm:

↓ 2000/35/EK (pielāgots)
⇒ jauns

~~4.a)~~ ~~Procentu likme, ko Eiropas Centrālā banka piemēro savām galvenajām refinansēšanas operācijām vai galējā procentu likme, kas noteikta šādu operāciju mainīgas procentu likmes izsoles procedūrās~~ ⇒ jaunākajām galvenajām refinansēšanas operācijām ⇒ vai galējā procentu likme, kas noteikta šādu operāciju mainīgas procentu likmes izsoles procedūrās ⇒ ~~Procentu likme, ko piemēro šādām operācijām fiksētas procentu likmes izsolēs. Ja galveno refinansēšanas operāciju veic saskaņā ar mainīgas procentu likmes izsoles procedūru, minētā procentu likme attiecas uz galējo procentu likmi, kas radusies šajā izsolē. To piemēro vienotas likmes un mainīgas likmes izsolēs;~~

↓ 2000/35/EK, 3. panta 1. punkta d) apakšpunkta otrais teikums (pielāgots)

b) ~~Dalībvalstij, kas nepiedalās Ekonomikas un monetārās savienības trešajā posmā, iepriekš minētā standartlikme ir~~ ⇒ savas valsts bankas noteiktā līdzvērtīgā likme.

↓ 2000/35/EK

~~3.8)~~ "Īpašumtiesību saglabāšana" ir līgums, saskaņā ar kuru pārdevējs saglabā īpašumtiesības uz attiecīgām precēm, līdz cena nav pilnīgi samaksāta;

↓ 2000/35/EK (pielāgots)
⇒ jauns

~~5.9)~~ "izpildāms spriedums" ir tiesas vai citas kompetentas iestādes izdots lēmums, spriedums vai rīkojums par maksājuma tūlītēju samaksu vai samaksu pa daļām, kas ļauj kreditoram piespiedu izpildes ceļā saņemt savu prasījumu no debitora ⇒, tai skaitā pagaidām izpildāms lēmums, spriedums vai rīkojums. ⇒ tas ir ~~ietver lēmumu, spriedumu vai rīkojumu par maksājumu, kas ir pagaidām izpildāms un paliek tāds, pat ja debitors to pārsūdz.~~

3. pants

Procenti ~~kavētu maksājumu~~ maksājumu kavējumu gadījumā

~~1.~~ Dalībvalstis nodrošina, ka ⇒ komercdarījumos starp uzņēmumiem kreditoram ir tiesības uz procentiem par ~~kavētu maksājumu tādā mērā, kā~~ maksājuma kavējumu bez vajadzības atgādināt, ja izpildīti šādi nosacījumi:

~~i)~~ kreditors ~~viņš~~ ir izpildījis savas līgumsaistības un juridiskos pienākumus; ~~un~~

~~ii)~~ kreditors ~~viņš~~ nav saņēmis attiecīgo summu laikā, ja vien debitors ir atbildīgs par nokavējumu.

~~2.~~ ⇒ Ja izpildīti 1. punktā minētie nosacījumi, Dalībvalstis nodrošina, ka:

a) procenti ~~saskaņā ar d) apakšpunktu~~ ⇒ par maksājuma kavējumu ir maksājami no dienas, kas seko līgumā noteiktajai maksājumu dienai vai maksājumu laika beigu dienai;

b) ja maksājumu diena vai maksājumu laika beigu diena līgumā nav noteikta, procenti ⇒ par maksājuma kavējumu ir maksājami automātiski bez vajadzības atgādināt , kad pagājis viens no turpmāk minētajiem laikposmiem :

i) 30 dienas pēc tam, kad debitors saņēmis fakturrēķinu vai līdzvērtīgu maksājuma pieprasījumu; ~~vai~~

~~ii) ja fakturrēķina vai līdzvērtīga maksājuma pieprasījuma saņemšanas diena ir neskaidra — 30 dienas pēc preču vai pakalpojumu saņemšanas dienas; vai~~

~~ii)~~ ii) ja debitors saņem fakturrēķinu vai līdzvērtīgu maksājuma pieprasījumu agrāk nekā preces vai pakalpojumus — 30 dienas pēc preču vai pakalpojumu saņemšanas; ~~vai~~

~~iii)~~ iii) ja pieņemšanas vai pārbaudes procedūra, ar kuru ir jāpārbauda preču vai pakalpojumu atbilstība līgumam, ir paredzēta ar likumu vai līgumā un ja debitors saņem fakturrēķinu vai līdzvērtīgu maksājuma pieprasījumu agrāk vai dienā, kad notiek šāda pieņemšana vai pārbaude, — 30 dienas pēc ~~šīs~~ minētās dienas;

⇒ 3. Dalībvalstis nodrošina, ka pamatlikme, ko piemēro:

a) attiecīgā gada pirmajā pusgadā, ir minētā gada 1. janvārī spēkā esošā likme;

b) attiecīgā gada otrajā pusgadā, ir minētā gada 1. jūlijā spēkā esošā likme.

- d) ~~procentu līmenis par kavētu maksājumu ("obligātā likme"), kas debitoram ir jāmaksā, ir procentu likmes, ko Eiropas Centrālā banka piemērojusi savās pirms attiecīgā pusgada pirmās kalendāra dienas veiktajās pēdējās galvenajās refinansēšanas operācijās, ("standartlikmes") un vismaz septiņu procentu punktu ("starpības") summa, ja vien līgumā nav noteikts citādi. Dalībvalstij, kas nepiedalās Ekonomikas un monetārās savienības trešajā posmā, iepriekš minētā standartlikme ir savas valsts bankas noteiktā līdzvērtīgā likme. Abos gadījumos attiecīgā pusgada pirmajā kalendāra dienā spēkā esošo standartlikmi piemēro sešus turpmākos mēnešus;~~
- e) ~~ja vien debitors ir atbildīgs par nokavējumu, kreditoram ir tiesības prasīt saprātīgu kompensāciju no debitora par visām attiecīgajām piedziņas izmaksām, kas radušās debitora kavētā maksājuma dēļ. Prasot šādas piedziņas izmaksas attiecībā uz minēto parādu, ievēro caurskatāmības un samērīguma principus. Dalībvalstis, ievērojot iepriekš minētos principus, var noteikt maksimālos apmērus piedziņas izmaksām dažādiem parādu līmeņiem.~~

~~2. Dažām līgumu kategorijām, kas jādefinē valsts tiesību aktos, dalībvalstis laika posmu, pēc kura ir maksājami procenti, var noteikt ilgākais 60 dienas ar nosacījumu, ka tās vai nu aizkavē līgumslēdzējas puses no šā laika posma pārsniegšanas vai arī nosaka obligātu procentu likmi, kas būtiski pārsniedz obligāto likmi.~~

~~3. Dalībvalstis paredz, ka nolīgums par maksājuma dienu vai par kavēta maksājuma sekām, kas neatbilst 1. punkta b) līdz d) apakšpunkta un 2. punkta noteikumiem, nav jāizpilda vai tas ir par iemeslu prasībai par zaudējumu atlīdzību, ja, ņemot vērā visus lietas apstākļus, tai skaitā labu tirdzniecības praksi un ražojuma īpašības, nolīgums ir redzami netaisns pret kreditoru. Nosakot, vai līgums ir redzami netaisns pret kreditoru, ņem vērā, inter alia, vai debitoram ir objektīvs iemesls novirzīties no 1. punkta b) līdz d) apakšpunkta un 2. punkta noteikumiem. Ja ir noteikts, ka šāds nolīgums ir redzami netaisns, piemēro likumā noteiktos noteikumus, ja vien valsts tiesas nenosaka atšķirīgus un taisnīgus nosacījumus.~~

~~4. Dalībvalstis nodrošina to, ka kreditoru un konkurentu interešu sēdēs pastāv adekvāti un efektīvi līdzekļi, lai novērstu turpmāku tādu noteikumu izmantošanu, kas ir redzami netaisni 3. punkta nozīmē.~~

~~5. Panta 4. punktā minētie līdzekļi ietver noteikumus, kuriem atbilstoši organizācijas, kas ir oficiāli atzītas kā tādas, kas pārstāv mazos un vidējos uzņēmumus, vai kuru legītimajās interesēs ietilpst to pārstāvība, var saskaņā ar attiecīgās valsts likumiem iesniegt prasību tiesā vai kompetentās pārvaldes iestādēs, pamatojoties uz to, ka vispārējai izmantošanai sagatavotie līguma noteikumi ir redzami netaisni 3. punkta nozīmē, lai šīs organizācijas varētu piemērot piemērotus un efektīvus līdzekļus šādu noteikumu turpmākas izmantošanas novēršanai.~~

↓ jauns

4. pants

Piedziņas izmaksu kompensācija

1. Dalībvalstis nodrošina, ka gadījumā, ja saskaņā ar 3. un 5. pantu komercdarījumos ir maksājami kavējuma procenti un līgumā nav noteikts citādi, kreditoram ir tiesības saņemt no debitora šādas summas:

- a) par parādu, kas ir mazāks par EUR 1000 — nemainīgu summu EUR 40;
- b) par parādu, kas ir EUR 1000 vai lielāks, bet nepārsniedz EUR 10 000, — nemainīgu summu EUR 70;
- c) par parādu, kas ir EUR 10 000 vai lielāks — summu, kas atbilst 1 % no atlikušās summas, par kuru jāmaksā kavējuma procenti.

2. Dalībvalstis nodrošina, ka summas, kas minētas 1. punktā, ir maksājamas automātiski bez vajadzības atgādināt un kā kompensācija kreditoram par piedziņas izmaksām.

↓ 2000/35/EK, 3. panta 1. punkta
e) apakšpunkts (pielāgots)
⇒ jauns

~~(e) 3. Ja vien debitors ir atbildīgs par nokavējumu, kreditoram ir tiesības prasīt saprātīgu kompensāciju no debitora par visām atlikušajām piedziņas izmaksām, kas radušās debitora maksājuma kavējuma dēļ. Prasot šādas piedziņas izmaksas attiecībā uz minēto parādu, ievēro caurskatāmības un samērīguma principus. Dalībvalstis, ievērojot iepriekš minētos principus, var noteikt maksimālos apmērus piedziņas izmaksām dažādiem parādu līmeņiem.~~

↓ jauns

5. pants

Publisku iestāžu maksājumi

1. Dalībvalstis nodrošina, ka komercdarījumos, kuru rezultāts ir preču piegāde vai pakalpojumu sniegšana publiskām iestādēm par atlīdzību, kreditoram bez vajadzības atgādināt ir tiesības saņemt kavējuma procentus likumisko procentu apmērā, ja izpildīti šādi nosacījumi:

- a) kreditors ir izpildījis savas līgumsaistības un juridiskos pienākumus;

b) kreditors nav saņēmis attiecīgo summu laikā un debitors ir atbildīgs par nokavējumu.

2. Ja izpildīti 1. punktā minētie nosacījumi, dalībvalstis nodrošina, ka:

a) kavējuma procenti ir maksājami no dienas, kas seko līgumā noteiktajai maksājumu dienai vai maksājumu laika beigu dienai;

b) ja maksājumu diena vai maksājumu laika beigu diena līgumā nav noteikta, kavējuma procenti ir maksājami automātiski, kad pagājis viens no šādiem laikposmiem:

i) 30 dienas pēc tam, kad debitors saņēmis fakturrēķinu vai līdzvērtīgu maksājuma pieprasījumu;

ii) ja debitors saņem fakturrēķinu vai līdzvērtīgu maksājuma pieprasījumu agrāk nekā preces vai pakalpojumus — 30 dienas pēc preču vai pakalpojumu saņemšanas;

iii) ja pieņemšanas vai pārbaudes procedūra, ar kuru ir jāpārbauda preču vai pakalpojumu atbilstība līgumam, ir noteikta likumā vai līgumā un ja debitors saņem fakturrēķinu vai līdzvērtīgu maksājuma pieprasījumu dienā, kad notiek šāda pieņemšana vai pārbaude, vai pirms tās, — 30 dienas pēc minētās dienas.

3. Dalībvalstis nodrošina, ka 2. panta b) apakšpunkta iii) daļā minētās pieņemšanas vai pārbaudes procedūras ilgums nepārsniedz 30 dienas, ja vien konkursa dokumentācijā vai līgumā ar pienācīgu pamatojumu nav noteikts citādi.

4. Dalībvalstis nodrošina, ka līgumā noteiktais maksājumu laiks nepārsniedz 2. panta b) apakšpunktā paredzētos termiņus, ja vien nepastāv īpaša debitora un kreditora vienošanās, kas ir pienācīgi pamatota ar īpašiem apstākļiem, piemēram, objektīvu nepieciešamību pagarināt maksājumu laiku.

5. Dalībvalstis nodrošina, ka tad, kad ir maksājami kavējuma procenti, kreditoram ir tiesības saņemt vienreizēju kompensāciju, kas atbilst 5 % no parāda. Šī kompensācija papildina kavējuma procentus.

6. Dalībvalstis nodrošina, ka komercdarījumos, kuru rezultātā publiskām iestādēm par atlīdzību piegādā preces vai sniedz pakalpojumus,

a) attiecīgā gada pirmajā pusgadā piemēro pamatlikmi, kas atbilst minētā gada 1. janvārī spēkā esošajai likmei;

b) attiecīgā gada otrajā pusgadā piemēro pamatlikmi, kas atbilst minētā gada 1. jūlijā spēkā esošajai likmei.

↓ 2000/35/EK (pielāgots)

6. pants

⊗ Redzami netaisnas līguma klauzulas ⊗

↓ 2000/35/EK, 3. panta 3., 4. un 5. punkts (pielāgots)
⇒ jauns

31. Dalībvalstis paredz, ka ⇒ līguma klauzula ⇐ nolīgums par ⊗ attiecībā uz ⊗ maksājuma dienu vai par ⇒ kavējuma procentiem, vai piedziņas izmaksām ⇐ kavēta maksājuma sekām, kas neatbilst 1. punkta b) līdz d) apakšpunkta un 2. punkta noteikumiem, nav ⇒ izpildāma ⇐ jāizpilda vai tas ir par iemeslu prasībai par zaudējumu atlīdzību, ja, ņemot vērā visus lietas apstākļus, tai skaitā labu tirdzniecības praksi un ražojuma īpašības, nolīgums ⊗ ja tā ⊗ ir redzami netaisnas pret kreditoru. Nosakot, vai ⇒ klauzula ⇐ līgums ir redzami netaisnas pret kreditoru, ⊗ ņem vērā visus lietas apstākļus, tai skaitā labu tirdzniecības praksi un ražojuma ⊗ ⇒ vai pakalpojuma ⇐ ⊗ īpašības. ⊗ Ņem vērā ⇒ arī to ⇐, *inter alia*, vai debitoram ir objektīvs iemesls novirzīties no ⇒ likumiskās likmes vai 3. panta 2. punkta b) apakšpunkta, 4. panta 1. punkta vai 5. panta 2. punkta b) apakšpunkta noteikumiem. ⇐ 3. punkta b) līdz d) apakšpunkta un 2. punkta noteikumiem. Ja ir noteikts, ka šāds nolīgums ir redzami netaisns, piemēro likumā noteiktos noteikumus, ja vien valsts tiesas nenosaka atšķirīgus un taisnīgus nosacījumus.

⇒ Pirmajā daļā par redzami netaisnu klauzulu vienmēr uzskata klauzulu, kurā nav ietverti noteikumi par kavējuma procentiem. ⇐

42. Dalībvalstis nodrošina to, ka kreditoru un konkurentu interesēs pastāv adekvāti un efektīvi līdzekļi, lai novērstu turpmāku tādu ⇒ klauzulu ⇐ noteikumu izmantošanu, kas ir redzami netaisnas 31. punkta nozīmē.

53. Panta 42. punktā minētie līdzekļi ietver noteikumus, kuriem atbilstoši ⇒ reprezentatīvas ⇐ organizācijas, kas ir oficiāli atzītas kā tādas, kas pārstāv mazos un vidējos uzņēmumus, vai kuru leģitīmajās interesēs ietilpst to pārstāvība, var saskaņā ar attiecīgās valsts likumiem iesniegt prasību tiesā vai kompetentās pārvaldes iestādēs, pamatojoties uz to, ka vispārējai izmantošanai sagatavotie līguma noteikumi ⇒ klauzulas ⇐ ir redzami netaisnas 3. punkta nozīmē, lai šīs organizācijas varētu piemērot piemērotus un efektīvus līdzekļus šādu noteikumu ⇒ to ⇐ turpmākas izmantošanas novēršanai.

↓ jauns

7. pants

Pārredzamība

Dalībvalstis nodrošina pilnīgu pārredzamību attiecībā uz tiesībām un pienākumiem, kas izriet no šīs direktīvas, jo īpaši publicējot piemērojamo likumisko procentu likmi.

↓ 2000/35/EK

~~48.~~ pants

Īpašumtiesību saglabāšana

1. Dalībvalstis atbilstīgi piemērojamiem valstu noteikumiem, kas saskan ar starptautiskajiem privāttiesību aktiem, paredz, ka pārdevējam saglabājas īpašumtiesības uz precēm, līdz par tām ir pilnībā samaksāts, ja par īpašumtiesību saglabāšanas klauzulu ir bijusi skaidri izteikta vienošanās starp pircēju un pārdevēju pirms preču piegādes.
 2. Dalībvalstis var pieņemt vai paturēt spēkā noteikumus attiecībā uz debitora jau veiktajiem maksājumiem.
-

↓ 2000/35/EK (pielāgots)

⇒ jauns

~~59.~~ pants

Bezstrīdus prasību piedziņas procedūras

1. Dalībvalstis nodrošina, ka izpildāmu spriedumu neatkarīgi no parāda summas ~~parasti~~ var saņemt 90 kalendāra dienās pēc kreditora prasības iesniegšanas vai pieteikuma tiesā vai citā kompetentā iestādē ar nosacījumu, ka parāds vai procedūras jautājumi netiek apstrīdēti. ~~Šo pienākumu dalībvalstis pilda atbilstīgi saviem attiecīgiem normatīviem un administratīviem aktiem.~~
2. Ar valstu normatīvajiem un administratīvajiem aktiem ~~Attiecīgie valstu normatīvie un administratīvie akti piemēro tādus pašus nosacījumus~~ visiem Eiropas Kopienā reģistrētiem kreditoriem piemēro vienādus nosacījumus.
3. ~~Šā panta 1. punktā minētais 90 kalendāra dienu termiņš neietver~~ Aprēķinot 1. punktā minēto laikposmu, neņem vērā .

- a) dokumentu nodošanas laiku;
- b) kreditora radītās aizkavēšanās, tādas kā pieteikumu precizēšanai veltīto laiku.

~~4. Šis pants neskar Briselas konvenciju par jurisdikciju un tiesu spriedumu izpildi civillietās un komerc lietās²³.~~

4. ⇨ Šā panta 1., 2. un 3. punkts neskar Regulas (EK) Nr. 1986/2006 noteikumus. ⇐

↓ jauns

10. pants

Ziņojums

1. Dalībvalstis divu gadu laikā pēc 11. panta 1. punktā minētā datuma un pēc tam ik pēc trim gadiem Komisijai nosūta ziņojumu par šīs direktīvas īstenošanu

2. Trīs gadu laikā pēc 11. panta 1. punktā minētā datuma dalībvalstis iesniedz ziņojumu par šīs direktīvas īstenošanu Eiropas Parlamentam un Padomei. Ziņojumam pievieno attiecīgus priekšlikumus.

↓ 2000/35/EK (pielāgots)

~~11.~~ pants

Transponēšana

~~1. Dalībvalstīs stājas spēkā normatīvie un administratīvie akti, kas vajadzīgi, lai līdz 2002. gada 8. augustam izpildītu šīs direktīvas prasības. Dalībvalstis par to tūlīt informē Komisiju.~~

~~Kad dalībvalstis paredz šos pasākumus, tajos ietver atsauci uz šo direktīvu vai arī šādu atsauci pievieno to oficiālai publikācijai. Dalībvalstis nosaka pasākumus, kā izdarīt šādas atsauces.~~

↓ . (pielāgots)

1. Dalībvalstīs stājas spēkā normatīvie un administratīvie akti, kas vajadzīgi, lai izpildītu 1., 7. un 9. panta prasības vēlākais [līdz divpadsmitā mēneša pēdējai dienai pēc šīs direktīvas publicēšanas Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī]. Dalībvalstis tūlīt dara Komisijai zināmu minēto noteikumu tekstu, kā arī minēto noteikumu un šīs direktīvas atbilstības tabulu.

²³ ~~Konsolidētā redakcija OV C 27, 26.1.1998., 3. lpp.~~

Kad dalībvalstis pieņem minētos noteikumus, tajos ietver atsauci uz šo direktīvu vai šādu atsauci pievieno to oficiālai publikācijai. Tās iekļauj arī norādi, ka atsauces uz direktīvu, kuru atceļ ar šo direktīvu, spēkā esošajos normatīvajos un administratīvajos aktos uzskata par atsaucēm uz šo direktīvu. Dalībvalstis nosaka, kā izdarāma šāda atsauce un kā formulējama minētā norāde.

↓ 2000/35/EK (pielāgots)

⇒ jauns

~~42.~~ Dalībvalstis dara Komisijai zināmus savu tiesību aktu galvenos noteikumus, kurus tās pieņem jomā, uz ko attiecas šī direktīva.

~~23.~~ Dalībvalstīs var palikt spēkā vai stāties spēkā noteikumi, kas ir labvēlīgāki kreditoram nekā šīs direktīvas izpildei vajadzīgie noteikumi.

4. Transponējot šo direktīvu, dalībvalstis var izslēgt ~~neparedzēt~~ līgumus , kas noslēgti pirms 1. punktā minētā datuma.

~~3. Transponējot šo direktīvu, dalībvalstis var neparedzēt:~~

a) ~~parādus, uz kuriem attiecas pret debitoru vērsts maksātnespējas process;~~

b) ~~līgumus, kas ir noslēgti pirms 2002. gada 8. augusta; un~~

e) ~~prasības par procentu maksājumiem, kas ir mazāki par EUR 5.~~

~~4. Dalībvalstis dara Komisijai zināmus savu tiesību aktu galvenos noteikumus, kurus tās pieņem jomā, uz kuru attiecas šī direktīva.~~

~~5. Komisija divus gadus pēc 2002. gada 8. augusta veic, *inter alia*, obligātās likmes, līgumā paredzēto maksājumu laiku un kavēto maksājumu pārskatīšanu, lai novērtētu direktīvas ietekmi uz komercdarījumiem un tiesību aktu darbību praksē. Minētās pārskatīšanas un citu pārskatīšanu rezultātus darīs zināmus Eiropas Parlamentam un Padomei vajadzības gadījumā kopā ar priekšlikumiem šīs direktīvas uzlabošanai.~~

↓ jauns

12. pants

Atcelšana

Direktīvas 2000/35/EK atcelšana stājas spēkā [11. panta 1. punktā noteiktais datums], neskarot dalībvalstu pienākumus attiecībā uz termiņu direktīvas transponēšanai valsts tiesību aktos un tās piemērošanai un izņemot līgumus, kas noslēgti pirms minētā datuma un uz kuriem saskaņā ar 11. panta 4. punktu šī direktīva neattiecas.

Atsauces uz atcelto direktīvu uzskata par atsaucēm uz šo direktīvu, un tās lasa saskaņā ar atbilstības tabulu pielikumā.

↓ 2000/35/EK
⇒ jauns

~~7~~13. pants

Stāšanās spēkā

Šī direktīva stājas spēkā [divdesmitajā] dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

↓ 2000/35/EK

~~8~~14. pants

Adresāti

Šī direktīva ir adresēta dalībvalstīm.

Briselē, [...]

Eiropas Parlamenta vārdā
priekšsēdētājs
[...]

Padomes vārdā
priekšsēdētājs
[...]

PIELIKUMS

Atbilstības tabula

Direktīva 2000/35/EK	Šī direktīva
1. pants	1. panta 1. punkts
2. panta 1. punkta pirmā daļa	2. panta 1. punkts
2. panta 1. punkta otrā daļa	2. panta 2. punkts
2. panta 1. punkta trešā daļa	2. panta 3. punkts
2. panta 2. punkts	2. panta 4. punkts
-	2. panta 5. punkts
-	2. panta 6. punkts
-	2. panta 7. punkts, ievadvārdi
2. panta 3. punkts	2. panta 8. punkts
2. panta 4. punkts	2. panta 7. punkta a) apakšpunkts
2. panta 5. punkts	2. panta 9. punkts
3. panta 1. punkta a) apakšpunkts	3. panta 2. punkta a) apakšpunkts
3. panta 1. punkta b) apakšpunkts, ievadvārdi	3. panta 2. punkta b) apakšpunkts
3. panta 1. punkta b) apakšpunkta i) daļa	3. panta 2. punkta b) apakšpunkta i) daļa
3. panta 1. punkta b) apakšpunkta ii) daļa	-
3. panta 1. punkta b) apakšpunkta iii) daļa	3. panta 2. punkta b) apakšpunkta ii) daļa
3. panta 1. punkta b) apakšpunkta iv) daļa	3. panta 2. punkta b) apakšpunkta iii) daļa
3. panta 1. punkta c) apakšpunkts	3. panta 1. punkts
3. panta 1. punkta d) apakšpunkta pirmais un trešais teikums	-
3. panta 1. punkta d) apakšpunkta otrais teikums	2. panta 7. punkta b) apakšpunkts
-	4. panta 1. punkts
-	4. panta 2. punkts

3. panta 1. punkta e) apakšpunkts	4. panta 3. punkts
3. panta 2. punkts	-
-	5. pants
3. panta 3. punkta pirmais un otrais teikums	6. panta 1. punkta pirmā daļa
3. panta 3. punkta trešais teikums	-
-	6. panta 1. punkta otrā daļa
3. panta 4. punkts	6. panta 2. punkts
3. panta 5. punkts	6. panta 3. punkts
-	7. pants
4. pants	8. pants
5. panta 1., 2., un 3. punkts	9. panta 1., 2., un 3. punkts
5. panta 4. punkts	-
-	5. panta 4. punkts
-	10. pants
6. panta 1. punkts	-
-	11. panta 1. punkts
6. panta 2. punkts	11. panta 3. punkts
6. panta 3. punkts	1. panta 2. punkts
6. panta 4. punkts	11. panta 2. punkts
6. panta 5. punkts	-
-	11. panta 4. punkts
-	12. pants
7. pants	13. pants
8. pants	14. pants
-	Pielikums

TIESĪBU AKTA FINANŠU PĀRSKATS

1. PRIEKŠLIKUMA NOSAUKUMS

Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvai par maksājumu kavējumu novēršanu komercdarījumos (pārstrādāta redakcija).

2. ABM/ABB (BUDŽETA LĪDZEKĻU VADĪBA VAI SADALE PA DARBĪBAS JOMĀM)

02. sadaļa – Uzņēmējdarbība – 02 03. nodaļa – Iekšējais preču tirgus un nozaru politika

3. BUDŽETA POZĪCIJAS

3.1. Budžeta pozīcijas (darbības pozīcijas un atbilstīgās tehniskā un administratīvā atbalsta pozīcijas (ex BA pozīcijas)), norādot nosaukumu

02.0301

3.2. Darbības un finansiālās ietekmes ilgums

Ņemot vērā, ka darbība ir tiesību akta priekšlikums, tās ilgums nav nosakāms.

3.3. Budžeta informācija

Budžeta pozīcija	Izdevumu veids		Jauns	EBTA iemaksa	Kandidātvalstu iemaksas	Finanšu plāna kategorija
02.0301	Fakult.	Dif. ²⁴	NĒ	JĀ	NĒ	1a

4. RESURSU KOPSAVILKUMS

4.1. Finanšu resursi

²⁴ Diferencētās apropriācijas.

4.1.1. Saistību apropriāciju (SA) un maksājumu apropriāciju (MA) kopsavilkums

miljonos EUR (3 zīmes aiz komata)

Izdevumu veids	Iedaļa Nr.		2010	2011	2012	2013	2014	2015. g. un turpmākie	Kopā
----------------	------------	--	------	------	------	------	------	-----------------------	------

Darbības izdevumi²⁵

Saistību apropriācijas (SA)	8.1.	a	0	0	0	0	0	0	0
Maksājumu apropriācijas (MA)		b	0	0	0	0	0	0	0

Pamatsummā ietvertie administratīvie izdevumi²⁶

Tehniskais un administratīvais atbalsts (nedif.)	8.2.4.	c	0	0	0	0	0,3	0	0,3
--	--------	---	---	---	---	---	-----	---	-----

PAMATSUMMAS KOPAPJOMS

Saistību apropriācijas		a+c	0	0	0	0	0,3	0	0,3
Maksājumu apropriācijas		b+c	0	0	0	0	0,3	0	0,3

Pamatsummā neietvertie administratīvie izdevumi²⁷

Cilvēkresursu izmaksas un saistītie izdevumi (nedif.)	8.2.5.	d	0,244	0,244	0,244	0,244	0,244	0,244	1,464
Pamatsummā neietvertās administratīvās izmaksas, izņemot cilvēkresursu izmaksas un saistītos izdevumus (nedif.)	8.2.6.	e	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,6

Kopējās orientējošās izmaksas

KOPĀ — SA, ieskaitot cilvēkresursu izmaksas		a+c +d +e	0,344	0,344	0,344	0,344	0,644	0,344	2,364
KOPĀ — MA, ieskaitot cilvēkresursu izmaksas		b+c +d +e	0,344	0,344	0,344	0,344	0,644	0,344	2,364

4.1.2. Saderība ar finanšu plānojumu

Priekšlikums ir saderīgs ar pašreizējo finanšu plānojumu

²⁵ Izdevumi, kas nav ietverti attiecīgās xx. sadaļas xx 01. nodaļā.

²⁶ Izdevumi, kas ietverti xx sadaļas xx 01 04. pantā.

²⁷ Izdevumi, kas ietverti xx 01 nodaļā, izņemot xx 01 04. vai xx 01 05. pantu.

4.1.3. *Finansiālā ietekme uz ieņēmumiem*

Priekšlikums finansiāli neietekmē ieņēmumus

4.2. **Cilvēkresursi, izteikti ar pilna laika ekvivalentu, FTE (arī ierēdņi, pagaidu darbinieki un ārštata darbinieki) — sīkāk skatīt 8.2.1. punktā**

Gada vajadzības	2010	2011	2012	2013	2014	2015. g. un turpmākie
Kopā — cilvēkresursi	2	2	2	2	2	2

5. **RAKSTUROJUMS UN MĒRĶI**

5.1. **Īstermiņa vai ilgtermiņa vajadzības**

Sk. paskaidrojuma rakstu

5.2. **Pievienotā vērtība, ko rada Kopienas iesaistīšanās, priekšlikuma saskaņība ar citiem finanšu instrumentiem un iespējamā sinerģija**

Sk. paskaidrojuma rakstu

5.3. **Priekšlikuma mērķi, gaidāmie rezultāti un atbilstīgie ABM rādītāji**

Sk. paskaidrojuma rakstu

5.4. **Īstenošanas metode (orientējoši)**

Pārvalda centralizēti. Pārvaldību īsteno tieši, to veic Komisija.

6. **UZRAUDZĪBA UN NOVĒRTĒŠANA**

Uzticamas uzraudzības un novērtēšanas shēmas organizēšanu apgrūtina princips, ka šā priekšlikuma noteikumi uzņēmumiem nav obligāti, t. i., uzņēmumiem nebūs pienākums piemērot šos noteikumus un īstenot savas tiesības. Turklāt pierādījumi liecina, ka lejupslīde ekonomikas ciklā varētu negatīvi ietekmēt maksājumu izdarīšanu laikus, jo tā ietekmē naudas plūsmu un finansēšanas iespējas uzņēmumos. Ekonomikas izaugsmes laikā uzņēmumi gūst labumu no lielāka naudas pieplūduma, ko vismaz daļēji varētu izmantot, lai maksājumus izdarītu agrāk.

Uzraudzības sistēmai ir 2 pīlāri:

- **Pārredzamība.** Priekšlikumā noteikts pienākums dalībvalstīm nodrošināt pilnīgu to tiesību un pienākumu pārredzamību, kuri izriet no šīs direktīvas.
- **Ziņošana.** Priekšlikumā noteikts pienākums dalībvalstīm ik pēc trim gadiem nosūtīt Komisijai ziņojumu par direktīvas īstenošanu. Komisija apkopo šo informāciju un tad izstrādā ziņojumu par direktīvas īstenošanu. Šo ziņojumu izstrādā, iespējams, cita starpā ņemot vērā informāciju un datus, kas izklāstīti ietekmes novērtējuma 1., 2. un (daļēji) 3. pielikumā un ko izmantos kā papildu

rādītājus par to, vai sasniegti mērķi. Organizējot jaunus, līdzīgus pētījumus, Komisija varēs salīdzināt kreditoru praksi pirms direktīvas īstenošanas un pēc tam.

7. KRĀPŠANAS APKAROŠANAS PASĀKUMI

Nepiemēro.

8. ZIŅAS PAR RESURSIEM

8.1. Priekšlikuma mērķi un to sasniegšanas izmaksas

Nepiemēro.

8.2. Administratīvie izdevumi

8.2.1. Cilvēkresursu daudzums un veidi

Amata veids		Personāls, kas iesaistāms darbības pārvaldībā, izmantojot esošos un/vai papildu resursus (amata vietu skaits/ pilna laika ekvivalents)					
		2010	2011	2012	2013	2014	2015
Ierēdņi vai pagaidu darbinieki ²⁸ (XX 01 01)	A*/AD	1	1	1	1	1	1
	B*, C*/AST	1	1	1	1	1	1
Personāls, ko finansē ²⁹ atbilstoši XX 01 02. pantam		0	0	0	0	0	0
Pārējais personāls ³⁰ , ko finansē atbilstoši XX 01 04/05. pantam		0	0	0	0	0	0
KOPĀ		2	2	2	2	2	2

8.2.2. No darbības izrietošie uzdevumi

Uzdevumi ir direktīvas administratīva pārvaldība, ieskaitot darbu ar sūdzībām un pārkāpumiem, pārredzamības pasākumu īstenošanu un 6. punktā minētā ziņojuma sagatavošanu un izstrādi.

²⁸ Atbilstīgās izmaksas NAV ietvertas pamatsummā.

²⁹ Atbilstīgās izmaksas NAV ietvertas pamatsummā.

³⁰ Atbilstīgās izmaksas ir ietvertas pamatsummā.

8.2.3. *Cilvēkresursu plānošana (štatā)*

Amata vietas jāiedala, pārgrupējot resursus attiecīgajā dienestā (iekšējā pārgrupēšana)

8.2.4. *Citi pamatsummā ietvertie administratīvie izdevumi (XX 01 04/05 – administratīvās pārvaldes izdevumi)*

miljonos EUR (3 zīmes aiz komata)

Budžeta pozīcija (numurs un nosaukums)	2010	2011	2012	2013	2014	2015. g. un turp- mākie	KOPĀ
1. Tehniskais un administratīvais atbalsts (ietverot attiecīgās personāla izmaksas)							
Izpildaģentūras ³¹	0	0	0	0	0	0	0
Cita veida tehniskais un administratīvais atbalsts							
- iekšējais (<i>intra muros</i>)	0	0	0	0	0	0	0
- ārējais (<i>extra muros</i>)	0	0	0	0	0,3	0	0
Tehniskais un administratīvais atbalsts (kopā)	0	0	0	0	0,3	0	0

³¹ Norādīt katrai izpildaģentūrai atbilstīgo tiesību akta finanšu pārskatu.

8.2.5. *Cilvēkresursu izmaksas un saistītie izdevumi, kas nav ietverti pamatsummā*

miljonos EUR (3 zīmes aiz komata)

Cilvēkresursu veids	2010	2011	2012	2013	2014	2015. g. un turpmākie
Ierēdņi un pagaidu darbinieki (XX 01 01)	0,244	0,244	0,244	0,244	0,244	0,244
Personāls, ko finansē atbilstīgi XX 01 02. pantam (palīgpersonāls, valsts norīkoti eksperti, līgumpersonāls u. c.) (norādīt budžeta pozīciju)	0	0	0	0	0	0
Kopā — cilvēkresursu izmaksas un saistītie izdevumi (NAV ietverti pamatsummā)	0,244	0,244	0,244	0,244	0,244	0,244

8.2.6. *Citi administratīvie izdevumi, kas nav ietverti pamatsummā.*

miljonos EUR (3 zīmes aiz komata)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015. g. un turpmākie	KOPĀ
XX 01 02 11 01 – Komandējumi	0,05	0,05	0,05	0,05	0,05	0,05	0,3
XX 01 02 11 02 – Sanāksmes un konferences	0,05	0,05	0,05	0,05	0,05	0,05	0,3
XX 01 02 11 03 – Komitejas	0	0	0	0	0	0	0
XX 01 02 11 04 – Pētījumi un konsultēšanās	0	0	0	0	0	0	0
XX 01 02 11 05 – Informācijas sistēmas	0	0	0	0	0	0	0
2. Citi pārvaldības izdevumi (kopā) (XX 01 02 11)	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,6
3 Citi administratīva rakstura izdevumi (precizēt, norādot budžeta pozīciju)	0	0	0	0	0	0	0
Kopā — administratīvie izdevumi, izņemot cilvēkresursu izmaksas un saistītos izdevumus (NAV ietverti pamatsummā)	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,6

